

Nguyễn
Ngọc
Tứ

Xa
xóm
Mũi

Xa Xóm Mũi

Tác giả: Nguyễn Ngọc Tư

Thể loại: Tùy Bút

Biên tập: Little Rain

Bìa: Little rain

Tạo eBook: Đào Tiểu Vũ eBook

Có nhiều thứ thằng Đức biết mình không thể mang theo. Tiếng ghe cào đi đêm ra biển âm ì, tiếng cơm sôi ì ạch trong bếp, tiếng nước xối ào ngoài mái đặt trên sàn lãn làm bằng cây đước. Ngọn khói sớm chiều êm ả cuộn, êm ả tan. Rồi cả cái xóm Mũi này nữa, không thể gói vào trong giỏ để lâu lâu hé ra nhìn cho đỡ tủi.

Thằng Đức thức dậy từ sớm. Con gà đập trên cây mằm cụt đầu gáy te te, con Bé Em mới quấy đập âm âm trên bộ ngựa gỗ, đâu đây những hơi thở của ngoại, của má lào khào. Thằng Đức bỗng thấy thương quá, thương hết thảy. Thương nhất là ông ngoại. Hôm qua ngoại xốc nó chở ra biển. Ngoại nói:

- Ngoại cho con coi lại biển xứ mình, mai một đi xa, con phải nhớ.

Bầu trời rộng chan chứa. Biển mênh mông day dứt. Ngồi trên xuồng thả bập bênh trên sóng, thằng Đức dựa vô ngực ông ngoại ngược mắt nhìn ra xa. Ngoại ôm nó thả xuống bãi bùn. Ngoại biểu nó chơi cho thỏa thích.

Thằng Đức ngâm mình trong nước, thấy mình vững chãi hẳn lên, nước biển che giấu đi đôi chân tội nghiệp, thằng Đức quên đi nỗi tật nguyên.

Thằng Đức được ông ngoại chờ ra biển hoài nhưng chỉ hai lần nó nhớ nhất. Lần thứ nhất là năm nó tám tuổi, cơn bão lớn tàn phá qua xóm Mũi. Cha nó đi biển vĩnh viễn không về. Ông ngoại chờ má, chờ nó ra cửa biển, ngóng hoài, chờ hoài, vô vọng. Má không bao giờ khóc trước mặt nó, nhưng đêm về, thằng Đức nghe má nức những tiếng lờ làng.

Bà con xóm Mũi ai cũng nhìn nó vừa thương vừa tội, "tội nghiệp, mới tí tuổi đầu, đã có tật rồi mà còn mồ côi mồ cút". Nhưng thằng Đức tự ái trong lòng, nhất là với những ánh mắt nhìn nó - một kẻ tật nguyên. Nó cố tỏ vẻ mạnh mẽ lên, để cho ông ngoại với má vững lòng, nó sẽ thay ba làm trụ cột trong nhà. Ông ngoại biết ý nó, ông thương nó rút ruột.

Những buổi chiều, đám con nít trong xóm tụm lại chơi chạy rượt trốn kiếm trước sân, ông ngoại hay nhìn thấy thằng Đức ngồi bệt xuống sàn nhà, dựa lưng vào cây cột đã bóng nước nhìn các bạn một cách thèm thuồng, ông ngoại kiềm nén nỗi đau rưng rức trong lòng, xoa đầu nó, an ủi. Ông ngoại hay nhắc lại, vì sao cơn sốt bại liệt đến với nó hồi nó mới bồng nách đã cướp đi đôi chân rắn rỏi để chạy nhảy với cuộc đời. Nghe xong, nó bảo, "mai một con học thiệt giỏi cho ngoại coi". Hỏi nó học giỏi để làm gì, mặt nó đăm đăm lại, giọng nghiêm túc ghê lắm, "Làm bác sỹ, con dứt khoát sẽ làm bác sỹ. Con sẽ về xóm mình, để chích cho con nít bệnh". Cả nhà biết, nó không quên câu chuyện buồn hồi ấy, xã chưa có bác sỹ, tốc lên chờ thằng Đức về tới bệnh viện huyện mất sáu giờ đồng hồ, với bấy nhiêu thời gian thì đã trẻ tràng.

Biết mình không thể ra biển vạt lộn cùng tấm lưới cây câu, với đôi chân đã quẹo quặt, teo ngắt, thằng Đức học giỏi thiệt là giỏi, giỏi nhất xóm Mũi, rồi giỏi nhất xã. Không đi lại được nhiều, nó có nhiều thời gian ngồi học. Những đêm thứ bảy, bà con kéo tới nhà coi vô tuyến, chưa tới chương trình cải lương thế nào cũng biểu thằng Đức vịn đèn thiệt tỏ đọc báo cho bà con

nghe. Ai cũng tấm tắc khen nó sáng dạ rồi day qua đám con nít đang cãi và om trời, "còn cái tụi này, tối ngày dang nắng khét ngẹt có thấy lo học hành gì đâu. Dốt quá cho đi chăn trâu". Mọi người cười, ở đây có trâu đâu mà chăn, ở không có trâu để chăn thì đi biển. Tụi bạn thằng Đức cũng thôi hét vác lên mỗi trưa qua cửa, "Đi học, Đức "què" ời", trong lòng tụi nó nề lắm.

Ở trường xã dạy tới lớp năm, không có thầy cô giáo về nên thôi dạy nữa. Thằng Đức buồn lắm, suốt ngày chống nạng đi lòng vòng trong nhà, bó hớ bần hần. Ông ngoại bàn với má nó chuyện gì đó, mà toàn là nói nhỏ nhỏ với nhau. Rồi ông ngoại đi huyện, thằng Đức hỏi ông đi đâu, ông bảo đi thăm cậu Hai. Cậu Hai nó buôn bán ngoài đó. Lúc ông ngoại về, ông ngoại cười hơn hớn, ông nâng thằng Đức ôm nhom lên bằng đôi tay da đã nhăn nheo nhưng đỏ au răn rỏi:

- Năm tới ra ngoài huyện học, chịu hôn con?

Nó cũng cười, câu lấy hai vai ông ngoại lắc lắc để:

- Thiệt hả ngoại, thiệt sao?

Rồi tự nhiên đang vui nó xịu mặt xuống:

- Nhưng nhớ nhà lắm, con không đi đâu.

Ông ngoại nghiêm nét mặt lại:

- Vậy con hông muốn làm bác sỹ để giúp cho bà con mình sao? Muốn à? Muốn thì phải học, không học sao làm bác sỹ được, cái thằng... Đàn ông con trai gì mà yếu xìu, khó coi quá.

Ông ngoại nói vậy chớ, làm sao mà không nhớ được phải hông? Hồi đó tới giờ có khi nào nó xa nhà, xa ông ngoại, xa má đâu. Ông ngoại đi giảng lười, sạt sò ngoài bãi cũng mang nó theo. Má đi vá lười đặng hàng xóm một

chút xíu thôi đã chạy về thăm lom nó. Bây giờ tự nhiên ra chợ huyện ở với cậu Hai sao mà không buồn. Thăng Đức nó suy nghĩ ghê lắm, nhưng rồi nhìn xuống đôi chân nhỏ nhoi của mình, nó bậm môi quyết định, nó phải làm bác sỹ, để sau này nhiều em bé xóm Mũi sẽ không tủi không buồn vì tật nguyền như nó.

Nhưng càng đến ngày tựu trường, lòng nó càng bồn chồn, buồn buồn làm sao đâu á. Thương ông ngoại với má dành dụm hồi trước giờ đều lo quần áo, sách vở cho nó. Ông ngoại đã lén bán chiếc xuồng be mười để góp tiền với cậu Hai mua cho nó một chiếc xe lăn tay bóng loáng. Ông ngoại nói từ nhà cậu lại trường xa lắm, không chống nạng đi học được. Tội nghiệp, chiếc xuồng đã cùng ông ngoại, đi giăng lưới, mò tôm... Bây giờ bán đi, cũng buồn, ông ngoại ra ngoài sàn lãn ngồi, mặt ngó ra rừng, hút thuốc. Thăng Đức thấy hết, nó cảm động trong lòng lắm, càng cảm động càng tự nhủ, mình phải cố học để không phụ lòng ông ngoại, không phụ lòng má và bà con xóm Mũi này.

Nhưng chút nữa sáng, nó phải rời xóm Mũi thật rồi. Gió phăng phăng thổi qua nóc nhà lá nghe phần phật. Thăng Đức nghe má nó múc nước vô cái ấm nhôm rồi thổi lửa phù phù trên bếp. Ông ngoại chắc ngồi gần đâu đó, thăng Đức nghe má nói nhỏ:

- Chắc con nhớ nó lắm, ba à.

- Ừ, ông ngoại trả lời, nó giống thăng chồng bây in hết.

- Con nhìn thăng Đức là như con thấy ảnh vậy. Ảnh cũng mất, bây giờ nó cũng đi xa.

- Bây... - Ông ngoại chắc lừa - ...Bây làm sao đâu... Phải lo tương lai cho nó. Sinh nó ra mà không lo cho con cái học hành là tội lắm, bây à.

Thăng Đức cựa mình lò mò tìm hai cái nạng. Bây giờ cũng còn sớm, nhưng nó muốn thức dậy, ngồi bên má, bên ông ngoại, bên khói của nhà mình cho

hả hê, chút nữa đã xa mất tiêu rồi.

Trời sáng trắng, mấy đứa bạn cùng đi ra huyện học đã chờ sẵn dưới bến, mấy đứa ở lại cũng chân trần, quần cụt chạy ra tiễn. Bà con xúm lại đông thiệt đông. Sương vẫn còn giăng trắng ngầu ngầu chỗ rặng đước sau dãy nhà sàn san sát bên kia kinh. Ông ngoại mặc bộ đồ bà ba nâu mới nhất mượn xuồng máy của chú Tư đưa bầy con nít ra huyện. Máy nổ giòn tan, chân vịt đặt bùm xuống nước, chiếc xuồng từ từ ra khỏi bến. Ông ngoại chạy chậm thiệt chậm để còn thời gian cho thằng Đức rướn cần cổ lên, kêu:

- Má đừng buồn nghe, mai một con về.

Ngoại cười:

- Cái thằng, thì mai một ngoại với má mầy cũng ra thăm. Í, mắc mớ gì mà con khóc. Thiệt tình... cái thằng... đàn ông con trai gì mà tệ quá.

Thằng Đức quệt nước mắt ngược ngừng cười, cuối cùng, nó không quên ngó về cửa sông thăm làm một cái vẫy chào ba nó.

Phía có ba là biển.

Hết.